บทบาทของพื้นที่โล่งว่างในชุมชนแออัด : กรณีศึกษาชุมชนพัฒนาการ1 และชุมชนคลองด่าน เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

นางสาวกฤติยา ไชยธนะสัณฑิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544 ISBN 974-03-1011-7 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROLE OF OUTDOOR SPACE IN SLUM COMMUNITIES: CASE STUDIES OF PATTANAKARN1 AND KLONG DAN YANNAWA DISTRICT, BANGKOK

Miss Krittiya Chaitanasandit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Urban and Regional Planning in Urban Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture
Chulalongkorn University
Academic Year 2001
ISBN 974-03-1011-7

หัวข้อวิทยานีพนธ์	บทบาทของพื้นที่ไล่งว่างในชุมชนแออัด
	:กรณีศึกษาชุมชน พัฒนาการ1 และชุมชนคลองค่าน
	เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
โดย	นางสาวกฤติยา ไชยธนะสัณฑิต
สาขาวิชา	การวางผังเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ธาดานิติ
	สถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง เลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร. วีระ สัจกุล)
คณะกรรมการสอบ	วิทยานิพนธ์
	<u>ลาง พรานาวิร</u> ประธานกรรมการ
(5	รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล)
	วัววาง วางนี้ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ธาดานิติ)
	4 กรรมการ
(1	อาจารย์ขวัญสรวง [*] อติโพธิ)
	รใกร ดีเครื่องกับ กรรมการ
(9	นางรัศมี ไชยนันท์)

นางสาวกฤติยา ไชยธนะสัณฑิต: บทบาทของพื้นที่โล่งว่างในชุมชนแออัด : กรณีศึกษาชุมชน พัฒนาการ1และชุมชน คลองด่าน เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร(THE ROLE OF OUTDOOR SPACE IN SLUM COMMUNITIES: CASE STUDY OF PATTANAKAN1 AND KLONG DAN COMMUNITY YANAWA DISTRICT, BANGKOK) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ, 132 หน้า ISBN 974-03-1011-7.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงบทบาทของพื้นที่โล่งว่างต่อการดำเนินชีวิตของผู้อาศัยอยู่ในชุมชน แออัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงลักษณะการใช้พื้นที่ภายใต้ข้อจำกัดในชุมชนแออัด ทำการศึกษาโดยวิธีการสังเกตการณ์และออกแบบ สอบถามเป็นหลัก และเพื่อที่จะเก็บข้อมูลจากพื้นที่มาใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ จึงได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและสำรวจพื้นที่ จำแนกลักษณะการใช้ประโยชน์พื้นที่โล่งว่างของผู้อาศัยอยู่ในชุมชนออกเป็น 2 สักษณะคือ การใช้พื้นที่เพื่อการจอดหรือวางวัตถุ อุปกรณ์ และเพื่อการประกอบกิจกรรม โดยแบ่งวัตถุ อุปกรณ์ที่จอดหรือวางอยู่บนพื้นที่โล่งว่างออกเป็น 4 ประเภทหลักคือ ยานพาหนะ อุปกรณ์ประกอบอาชีพ อุปกรณ์เกี่ยวกับครัวเรือน และอุปกรณ์เฉพาะกิจกรรม(อุปกรณ์กีฬาและเครื่องเล่นเด็ก) และแบ่งกิจกรรมขอก เป็น 3 ประเภทหลักๆคือ กิจกรรมจำเป็น กิจกรรมทางเลือก และกิจกรรมสังคม ถึงแม้ว่ากิจกรรมการเล่นของเด็กๆจะจัดเป็นกิจกรรม สังคมประเภทหนึ่ง แต่ในการศึกษานี้ได้ทำการศึกษาโดยแบ่งกิจกรรมของเด็กออกมาเพื่อทำการศึกษาเฉพาะ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มี จักษณะการใช้พื้นที่เฉพาะ

จากการศึกษาพบว่า พื้นที่โล่งว่างในชุมชนแออัดเป็นพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับการดำเนินชีวิตของผู้อาศัยอยู่ในชุมชน เป็นพื้นที่ที่มีบทบาทต่อการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันและกิจกรรมเพื่อการสันทนาการต่างๆของผู้อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นอย่าง มาก โดยบทบาทของพื้นที่โล่งว่างที่จัดได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะของชุมชนแออัดคือ บทบาทในการเป็นพื้นที่รองรับการใช้ประโยชน์ใน การจอดหรือวางวัตถุ อุปกรณ์ที่ล้นออกมาจากตัวอาคารพักอาศัยในชุมชน หรือเพื่อทดแทนพื้นที่ใช้สอยที่ขาดหายไปจากตัวอาคารใน ชุมชน โดยสภาพทางกายภาพของพื้นที่โล่งว่างที่ไม่ได้รับการออกแบบหรือวางแผนในชุมชนแออัดนั้นมีบทบาทในการส่งเสริมและเป็น อุปสรรคต่อการใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะในด้านการปะทะสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังพบว่าการที่พื้นที่โล่งว่างในชุมชนแออัดเป็นพื้นที่ที่มีบท บาทในการรองรับกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้พื้นที่โล่งว่างบางส่วนมีการซ้อนทับกันของกิจกรรมเป็นจำนวนมาก และเป็นพื้นที่ที่มี แนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้

การปรับปรุงหรือพัฒนาพื้นที่โล่งว่างในชุมชนแออัดจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการปะทะสัมพันธ์ของผู้ อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด.ป็นอย่างมาก โดยการพัฒนาจะต้องอาศัยความร่วมมือและการพัฒนาในหลายด้านร่วมกัน ตั้งแต่การจัดการ ภายในชุมชน ความช่วยเหลือจากหน่วยงานท้องถิ่น การพัฒนาปรับปรุงสภาพทางกายภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เกิด การพัฒนาในระยะยาว หน่วยงานวางแผนทางด้านกายภาพหรือหน่วยงานวาางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินควรจะต้องพิจารณาเอาพื้นที่ ที่พักอาศัยหนาแน่นมากนี้เข้าร่วมในการวางแนวทางการพัฒนาพื้นที่ด้วย

ภาควิชา	การวางแผนภาคและเมือง	ลายมือชื่อนิสิต 🔊 🗸 🗸 🗸
สาขาวิชา	การวางผังเมือง	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🏻 🗘 🗪 🗘 🗘 🗘
ปีการศึกษา	2544	

417 41057 25 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORDS: OUTDOOR SPACE/CROWDED COMMUNITY/SPACE UTILIZATION

KRITTIYA CHAITANASANDIT :THE ROLE OF OUTDOOR SPACE IN SLUM COMMUNITIES: CASE STUDY OF PATTANAKAN1 AND KLONG DAN YANAWA DISTRICT BANGKOK. THESIS ADVISOR:

ASSIST.PROF.SUWATTANA THADANITY,Ph.D., 132pp. ISBN 974-03-1011-7.

The objective of the thesis is to study the role of outdoor space in the everyday life of crowded communities' residents. This study leads to the better understanding of how to utilize the outdoor space within the limitation of crowded communities. The research is mainly conducted by observations and questionnaires. Literature surveys and targeted physical surveys also have been done in order to collect the data for quantitative analysis. Outdoors space utilization in crowded communities is classified into two(2) major categories: Outdoors space utilization for equipment installations and outdoors space for utilization for activities. The former is subdivided into four(4) main groups: spaces for vehicles, professional tools, household equipments, and specific equipments for a particular activity(i.e., sport equipments and children toys.) Similarly, the latter is subdivided into 4 main groups: necessary activities, optional activities, social activities and children activities. It is notable to break up children activities into a new group, event though it is a part of social activities, due to its special characteristic in outdoor space utilization.

According to the study, a free space in crowded communities is closely related to dwellers' ways of life. The spaces have a strong impact both on residents' working behaviors and recreational activities. The interesting characteristic of the spaces is to use as storage for the surplus or as working space extended from the dwelling. Physically, an unorganized free space in the communities is both favorable and unfavorable to the communities at the same time, especially in people interaction. Moreover, being used for various activities, the free space with overlapped activities tends to cause a conflict within the community.

The development of this free space in crowded communities will greatly affect the improvement in quality of life and interaction among the residents. However, in order to achieve this goal, the cooperation from numerous portions is needed; ranging from community management, supports from local authorities, physical developments from related organizations as well as, importantly, a land use plan which takes into account the significant in crowded communities.

Department	Urban and Regional Planning	Student's signature_	Krilleya	Tho
Field of study	Urban Planning	Advisor's signature_	Swattana	Hedaniti
Academic vear	2001			

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยแรงสนับสนุนจากครอบครัว และการประสิทธิประสาท อบรมความรู้โดยคณาจารย์ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬา ลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน โดยเฉพาะผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ ผู้สละเวลามา เพื่อชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลงได้ ด้วยความพยายามในการถ่ายทอด ประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ อย่างค่อยเป็นค่อยไปและกระจ่าง ชัดเจน อีกทั้งยังต้อง ขอบพระคุณอาจารย์ขวัญสรวง อติโพธิ ผู้จุดประกายความคิดและเสนอแนะแนวทางในการทำ วิทยานิพนธ์ให้เกิดขึ้น

นอกจากนี้ก็ขอขอบคุณเพื่อนๆผังเมืองรุ่น23 ที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตลอดระยะเวลาที่ ศึกษาอยู่ในภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง ขอบคุณคุณอังคณา โตศิลานนท์ คุณอรสา รัตนอมรภิรมย์ และคุณวรัญญู วรชาติ สำหรับกำลังใจ การออกพื้นที่ และการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาหลายครั้งครา

นาุงสาวกฤติยา ไชยธนะสัณฑิต 29 เมษายน พ.ศ.2545

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษไทย		1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		จ
กิตติกรรมประกาศ		ฉ
สารบัญ		ช
สารบัญตาราง		ฎ
สารบัญภาพ		<u>J</u>
สารบัญแผนที่		9 1
สารบัญแผนภูมิ		ฒ
บทที่		
1 บทน้ำ		1
1.1 ที่มาและความสำคัญของ	ปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา		2
1.3 ขอบเขตการศึกษา		2
1.4 กรอบความคิดในการศึกษ	ษา	2
1.5 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้	้อมูล	3
1.6 ขั้นตอนการศึกษา		4
1.7 คำจำกัดความในการศึกษ	٦	4
1.8 ประโยชน์ที่ตาดว่าจะได้รับ	J	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่	เกี่ยวข้อง	6
2.1 ชุมชนแออัด	·	6
2.1.1 ลักษณะของชุมช	นแออัด	7
2.1.2 ความหมายของข	ุมชนแออัด	8
2.1.3 ประเภทของชุมข	นแออัด	10
2.1.4 การดำรงอยู่ของ	รุมชนแออัดร	12
2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับ	าารพัฒนาชุมชนแออัดและรูปแบบการปรับปรุง	13
2.1.6 องค์กรและหน่วย	งานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับชุมชนแออัด	17
2.2 พื้นที่โล่งว่าง(Outdoor spa	ce)	18
2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์	้ประกอบของสภาพแวดล้อม(Environmental setting)กับพฤติกรรม	22
2.4 การศึกษาเกี่ยวกับการใช้	พื้นที่โล่งว่างในชุมชนแออัด	23
2.5 ประเภทของกิจกรรมนอก	อาคาร	24
3 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา		27
3.1 ประวัติความเป็นมาของเร	งดยานนาวา	27

สารบัญ (ต่อ)

J)	ทที	หน้า
	3.2 การตั้งถิ่นฐานและการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของเขตยานนาวา	27
	3.3 สภาพทั่วไปและความสำคัญของเขตยานนาวา	29
	3.3.1 ลักษณะทางกายภาพ	30
	3.3.2 เส้นทางคมนาคม	. 30
	3.4 ชุมชนแออัดเขตยานนาวา	. 32
	3.4.1 ประเภทของชุมชนแออัดในเขตยานนาวา	34
	3.4.2 การแบ่งกลุ่มชุมชนเพื่อศึกษาบทบาทของพื้นที่โล่งว่างในชุมชนแออัด	39
	3.5 ประวัติและสภาพทั่วไปของซุมชนศึกษา	. 44
	3.5.1 ชุมชนซอยพัฒนาการ1	44
	3.5.2 ชุมชนคลองค่าน	49
4	การใช้ประโยชน์พื้นที่โล่งว่างในชุมชนศึกษา	. 53
	4.1 การสังเกตการณ์และออกแบบสอบถาม	. 53
	4.1.1 ขั้นตอนการสังเกตการณ์	. 53
	4.1.2 การออกแบบสอบถาม	. 55
	4.2 การจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ต่างๆบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนชอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองดำน	
	4.2.1 การจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์บนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1	55
	4.2.1.1 ประเภทของวัตถุ อุปกรณ์ที่จอด/วางบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1	56
	4.2.1.2 การรองรับการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ต่างของพื้นที่โล่งว่างแต่ละประเภท	
	ในชุมชนซอยพัฒนาการ1	
	4.2.2 าารจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์บนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนคลองด่าน	
	4.2.2.1 ประเภทของวัตถุ อุปกรณ์ที่จอด/วางบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนคลองคำน	57
	4.2.2.2 การรองรับการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ต่างของพื้นที่โล่งว่างแต่ละประเภท	
	ในชุมชนคลองค่าน	
	4.3 กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนชอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองด่าน	
	4.3.1 กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนชอยพัฒนาการ1	
	4.3.1.1 กลุ่มผู้ประกอบกิจกรรม	
	4.3.1.2 ประเภทกิจกรรม	
	4.3.1.3 รูปแบบของพื้นที่โล๋งว่างที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม	
	4.3.2 กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนคลองด่าน	
	4.3.2.1 กลุ่มผู้ประกอบกิจกรรม	
	4.3.2.2 ประเภทกิจกรรม	
	4.3.2.3 รูปแบบของพื้นที่โล่งว่างที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม	67

สารบัญ (ต่อ)

บา	าที่	หน้า
	4.4 ผลการสำรวจความคิดเห็นด้วยแบบสอบถาม	70
	4.4.1 ผลการสำรวจด้วยแบบสอบถามชุมชนชอยพัฒนาการ1	70
	4.4.1.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	70
	4.4.1.2 การประกอบกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนชอยพัฒนาการ1	71
	4.4.2 ผลการสำรวจด้วยแบบสอบถามชุมชนคลองดำน	73
	4.4.2.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	73
	4.4.2.2 การประกอบกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในซุมชนคลองด่าน	74
5	วิเคราะห์ผลการศึกษา	78
	5.1 ข้อมูลทั่วไปและลักษณะทางกายภาพของพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองด่าน	78
	5.2 การใช้ประโยชน์พื้นที่โล่งว่างในชุมชนชอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองดำน	80
	5.2.1 การใช้พื้นที่โล่งว่างเพื่อการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ต่างๆ	80
	5.2.1.1 การใช้พื้นที่โล่งว่างเพื่อการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์เกี่ยวกับครัวเรือน	80
	5.2.1.2 การใช้พื้นที่โล่งว่างเพื่อการจอด/วางอุปกรณ์ประกอบอาชีพ	
	5.2.1.3 การใช้พื้นที่โล่งว่างเพื่อการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์	
	ของการใช้พื้นที่ในแนวราบ	83
	5.2.2 กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1และซุมชนคลองดำน	87
	5.2.2.1 การใช้พื้นที่โล่งว่างเพื่อการประกอบกิจกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน	87
	5.2.2.2 การใช้พื้นที่โล่งว่างในชุมชนเพื่อประกอบกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ	
	การปะทะสัมพันธ์และกิจกรรมของเด็ก	
	5.2.3 กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างประเภทต่างๆในชุมชนชอยพัฒนาการ1และชุมชนคลอง่ดาน	90
	5.2.4 ภาพรวมของการใช้พื้นที่โล่งว่างเพื่อการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ และการประกอบกิจกรรมด่างๆ	
	ในชุมชนซอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองต่าน	97
	5.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	102
	5.3.1ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
	5.3.2 การใช้พื้นที่เพื่อประกอบกิจกรรมในชุมชนซอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองด่าน	
	5.3.3 ทัศนคติ ความต้องการ และแนวทางในการปรับปรุงพื้นที่โล่งว่างในชุมชน	106
6	สรุปและเสนอแนะ	106
	6.1 สภาพทางกายภาพของพื้นที่โล่งว่างในชุมชน	106
	6.2 การใช้ประโยชน์พื้นที่โล่งว่างของผู้อาศัยอยู่ในชุมชนชอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองด่าน	107
	6.2.1 การใช้ประโยชน์พื้นที่โล่งว่างเพื่อการดำเนินชีวิตในชุมชนชอยพัฒนาการเ	
	และชุมชนคลองค่าน	108
	6.2.1.1 การใช้พื้นที่โล่งว่างเพื่อการรองรับการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ต่างา	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต	108
	6.2.1.2 การรองรับกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต	110
	6.2.2 การใช้ประโยชน์พื้นที่โล่งว่างเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจในชุมชนซอยพัฒนาการ1	
	และซุมชนคลองด่าน	110
6.3 สร	รูปบทบาทของพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองด่าน	112
6.4 ปั	ญหา สาเหตุ และความต้องการของผู้อาศัยอยู่ในชุมชนชอยพัฒนาการ! และชุมชนคลองด่าน	114
	6.4.1 ปัญหาที่เกิดจากข้อจำกัดของพื้นที่โล่งว่างในชุมชนต่อการประกอบกิจกรรมด่างๆ	114
	6.4.2 ปัญทาด้านความขัดแย้งของกิจกรรมที่เกิดจากการซ้อนทับของกิจกรรมบนพื้นที่เดียวกัน	115
6.5 ข ั	อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา	115
	6.5.1 ข้อเสนอแนะโดยรวม	115
	6.5.1.1 การจัดการภายในชุมชน	115
	6.5.1.2 บทบาทของหน่วยงานระดับท้องถิ่น	115
	6.5.1.3 กรมพัฒนาชุมชนและฝ่ายปรับปรุงชุมชนแออัด การเคหะแห่งชาติ	116
	6.5.1.4 การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน	116
	6.5.2 ช้อเสนอแนะในการปรับปรุงพื้นที่โ,งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองด่าน	116
	6.5.2.1 ชุมชนซอยพัฒนาการ1	116
	6.5.2.2 ชุมชนคลองดำน	117
6.6 ข้า	อเสนอแนะในการศึกษาต่อ	118
รายการอ้างอิง	4	119
ภาคผนวก	22 *	121
· Im		122

สารบัญตาราง

ตาราง	1	หน้าที่
2.1	สรุปภาพรวมของการแก้ปัญหาชุมชนแออัดในประเทศไทยเปรียบเทียบ	
	กับประเทศอื่นๆ	18
3.1	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับชุมชนแออัดชนาดต่างๆในเขตยานนาวา	. 33
3.2	แสดงจำนวนโรงงานและจำนวนแรงงานในพื้นที่เขตต่างๆในเมืองชั้นใน	. 35
3.3	แสดงกลุ่มของชุมชนแออัดตามเกณฑ์ด้านความเข้มข้นของการใช้ที่ดินโดยรอบชุมชน	. 41
4.1	แสดงประเภทวัตถุ อุปกรณ์ที่จอดหรือวางอยู่บนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1	56
4.2	แสดงการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์บนพื้นที่โล่งว่างประเภทต่างๆในชุมชนชอยพัฒนาการ1.	57
4.3	แสดงการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์บนพื้นที่โล่งว่างประเภทต่างๆในชุมชนคลองดำน	57
4.4	แสดงการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์บนพื้นที่โล่งว่างประเภทต่างๆในชุมชนคลองด่าน	58
4.5	แสดงรายละเอียดของกิจกรรมแต่ละประเภท	59
4.6	แสดงจำนวนกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1	63
4.7	แสดงรายละเอียดกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนคลองค่าน	68
4.8	แสดงผลจากการออกแบบสอบถามชุมชนซอยพัฒนาการ1และชุมชนคลองดำน	76
5.1	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับจำนวนผู้อยู่อาศัย จำนวนหลังคาเรือน	
	และสภาพทางกายภาพของชุมชนซอยพัฒนาการ! และชุมชนคลองดำน	78
5.2	แสดงการจอด/วางอุกรณ์เกี่ยวกับครัวเรือนบนพื้นที่โล่งว่างประเภทต่างๆ	
	ในชุมชนซอยพัฒนาการ1 และชุมชนคลองด่าน	81
5.4	แสดงกิจกรรมประเภทด่างๆบนพื้นที่โล่งว่างชุมขนชอยพัฒนาการ!	
	และชุมชนคลองด่าน	88
5.5	แสดงกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างประเภทต่างๆในชุมชนซอยพัฒนาการ1	
	และชุมชนคลองด่าน	96
5.5	แสดงพื้นที่ในชุมชนที่ผู้ดอบแบบสอบถามมักจะไปใช้เพื่อ	
	ประกอบกิจกรรมเมื่ออยู่ในชุมชน	104

สารบัญภาพ

ภาพที่	n	น้ำ
5.1	อุปกรณ์ประกอบอาชีพบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนซอยพัฒนาการ1	84
5.2	วัตถุ อุปกรณ์บนพื้นที่กึ่งสาธารณะชุ่มชนชอยพัฒนาการ 1	84
5.3	การจอด/วางวิตถุ อุปกรณ์บนพื้นที่ขอยชุมชนชอยพัฒนาการ1	84
5.4	การใช้พื้นที่ชอยเพื่อการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์ต่างๆในชุมชนชอยพัฒนาการ1	
5.5	ลักษณะการปรับใช้ พื้นที่เพื่อการจอด/วางวัตถุ อุปกรณ์บนเส้นทางสัญจรรอง	
	ชุมชนซอยพัฒนาการ 1	85
5.6	อุปกรณ์ ประกอบอาชีพบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนคลองค่าน	85
5.7	อุปกรณ์ เกี่ยวกับครัว เรือนบนพื้นที่กึ่งสาธารณชุมชนคลองด่าน	85
5.8	ยานพาทนะบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนคลองด่าน	86
5.9	การใช้พื้นที่กึ่งสาธารณะเพื่อจอด/วางอุปกรณ์ เกี่ยวกับครัวเรือนชุมชนคลองด่าน	86
5.10	สนามกีฬาชุมชนคลองค่าน	86
5.11	สนามเด็กเล่นชุมชนคลองด่าน	86
5.12	การชื้อ-ขายสินค้าบนทางสัญจรหลักชุมชนชอยพัฒนาการ1	100
5.13	กิจกรรมของเด็กบนทางสัญจรหลักชุมชนซอยพัฒนาการ1	
5.14	กิจกรรมสังคมบนทางสัญจรหลักชุมชนซอยพัฒนาการ1	100
5.15	กิจกรรมสัญจรบนทางสัญจรทลักชุมชนซอยพัฒนาการ!	
5.16	กิจกรรมสังคมบนพื้นที่ถึ่งสาธารณะรูปแบบพื้นที่ใต้ถุนบ้านชุมชนคลองดำน	101
5.17	การใช้ พื้น ที่กึ่งสาธารณะชุมชนคลองด้าน	
5.18	กิจกรรมของเด็กบนเส้นทางสัญจรหลักชุมชนคลองต่าน	101
5.19	การเคลื่อนที่ด้วยล้อบนทางสัญจรหลักชุมชนคลองค่าน	102
5.20	กิจกรรมต่างๆบนทางสัญจรหลักชุมชนคลองค่าน	

สารบัญแผนที่

แผนที่ที่		หน้า
3.1	โครงข่ายถนนสายหลักและรองในเขตยานนาวา	
3.2	ชุมชนแออัด 28 ชุมชนในเขตยานนาวา พ.ศ.2544	37
3.3	ชุมชนแอยัดขนาดต่างๆ	38
3.4	พื้นที่ที่ยังไม่เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตยานนาวา	40
3.5	ชุมชนแออัด 4 กลุ่มตามเกณฑ์ด้านตำแหน่งที่ตั้งและพื้นผิวของเส้นทางสัญจรในชุมชน	42
3.6	ตำแหน่งที่ตั้งชุมชนศึกษา	43
3.7	ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ. 2538 แสดงสภาพแวดล้อมของตำแหน่งที่ตั้ง	
	ชุมชนซอยพัฒนาการ1	46
3.8	พื้นที่โล่งว่างชุมชนชอยพัฒนาการ1	47
3.9	ประเภทพื้นที่ล่งว่างในชุมชนชอยพัฒนาการ1	48
3.10	ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2538 แสดงสภาพแวดล้อมของตำแหน่งที่ตั้งชุมชนคลองคำน	51
3.11	ประเภทของพื้นที่โล่งว่างในชุมชนคลองด่าน	52
4.1	กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนซอยพัฒนาการ1	64
4.2	กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนคลองด่าน	69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	งิที่	หน้า
1.1	กรอบความคิดในการศึกษา	3
2.1	ความสัมพันธ์ระหว่างการปะทะสัมพันธ์และความสัมพันธ์	26
4.1	กิจกรรมแต่ละประเภทตามช่วงเวลาบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนซอยพัฒนาการ1	60
4.2	สัดส่วนของกิจกรรมประเภทต่างๆบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนซอยพัฒนาการ1	61
4.3	กิจกรรมแต่ละประเภทบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนคลองด่านตามช่วงเวลา	66
5.1	กิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างประเภทต่างๆในชุมชนซอยพัฒนาการ1	90
5.2	ประเภทกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนซอยพัฒนาการ1	92
5.3	จำนวนกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างในชุมชนคลองด่าน	93
5.4	ประเภทกิจกรรมบนพื้นที่โล่งว่างชุมชนคลองด่าน	95
5.5	สัดส่วนของกิจกรรมประเภทต่างๆชุมชนชอยพัฒนาการ1	99
5.6	สัดส่วนของกิจกรรมประเภทต่างๆชุมชนคลองด่าน	99